

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

IRODALOMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA (PTE 98)

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS TERV

A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosítási terve

Az Irodalomtudományi Doktori Iskola (IroDI) jogelődjének, az 1996-ban akkreditált Irodalomtudományi Doktori Programnak az eredeti célkitűzéseit követve arra törekszik, hogy méltó módon kövesse és közvetítse a szakterület oktatásának és kutatásának korszerű eredményeit. A szükségszerű változások mellett néhány vonatkozásban következetesen kitart az alapelvek mellett, amelyek a felvételt nyert hallgatók számára színvonalas diszciplináris és interdiszciplináris képzést biztosítanak, valamint szakmai segítséget nyújtanak a doktorandusok egyéni kutatómunkájához. A doktori képzéssel és fokozatszerzéssel kapcsolatos valamennyi szakasról és döntésről írásos elektronikus dokumentáció készül, melyek hozzáférhetők az IroDI archívumában, honlapján és a <https://doktori.hu> weboldalon.

A felvétel, a témaválasztás, a képzés, a kutatás szakmai felügyelete és a fokozatszerzési eljárás lebonyolítása egy szorosan összefüggő folyamat szakaszai.

Doktori képzésbe csak a <https://doktori.hu> lapon országosan meghirdetett pályázatra történő jelentkezéssel, sikeres felvételi bizottsági meghallgatás után lehet bekerülni. A felvételin szerezhető szakmai habitus értékelése részben a választott témában való jártasságon alapul.

A felvételi vizsgán való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó intézmény részéről. A felvétel formai követelménye a legalább jó minőségű diploma, valamint a tudományág műveléséhez szükséges – a Doktori Iskola Tanácsa által elfogadott – idegen nyelv(ek) ismeretének igazolása. A Doktori Iskola Tanácsa megvitatja a jelentkezők témajavaslatait, és annak alapján javasolja a felvételt, hogy a téma szakmailag indokolt-e és összhangban áll-e az IroDI szakmai arculatával, beállítottságával, az oktatók által képviselt érdeklődéssel és szakmai tapasztalattal.

Témavezetőt a Doktori Iskola Tanácsa saját törzstagjai, valamint a PTE akkreditált oktatói közül választ. Külső témavezetéssel olyan téma esetén bíz meg országosan elismert egyetemi oktatót, ha így látja megvalósíthatónak a komplexebb szakismeretek biztosítását a doktorandusz számára.

A PTE IroDI alapítói és oktatói között az elmúlt években többen voltak akadémiai intézetek kutatói is, ami szorosabbra fonta a kapcsolatot a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetével, illetve más felsőoktatási intézményekkel. Külső témavezetői megbízást olyan kollégák kaptak, akiknek munkája részben a PTE, részben az akadémiai intézethez kötődik. A kiemelkedő hazai szakmai testülettel való együttműködés gazdagításaképpen több Pécsen végzett doktorandusz kapott elhelyezést a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetében. A fokozatszerzési eljárásban rendszeresen vesznek részt bírálóként vagy bizottsági külső tagként az említett intézet és más hazai egyetemek oktatói, kutatói.

A doktori iskola szakmai irányultsága. A PTE IroDI jellegét elsősorban a 19. és 20. századi magyar irodalom története, a korszerű irodalomelmélet, a diszciplinaközi kutatások, művészetelméleti kérdések, valamint a dráma- és színházelméleti kutatások határozzák meg. Ennek megfelelően válogatja meg a hallgatókat, akik számára megfelelő színvonalú

kurzuskínálatot, doktori témájuk kidolgozásához pedig alkalmas témavezetőt biztosít. Az olyan esetekben, amikor e komplex feladat vállalására nincs lehetőség, a jelentkezőt elutasítja. A magyar nyelvű program mellett létesült angol nyelvű program az angol nyelvű irodalmak Európában és Észak-Amerikában tárgyerület kutatására alapul.

A témakiíróktól az IroDI vezetése aktív kutatói, publikációs tevékenységet és szakmai hozzáértést vár el. Noha tudatos a törekvés arra, hogy a hallgatók folyamatos ösztönzésben részesüljenek, aminek eszköze a számonkérés és a kutatási eredmények nyilvános bemutatása, gyakran nem elegendő a témavezetői odaadás sem ahhoz, hogy megfelelő eredmény szülessen. A lemorzsolódásnak sok esetben nem szakmai, hanem gazdasági, pénzügyi háttere van. A sikeres fokozatszerzést követően nem egy esetben a fiatal doktorált nem tud a tudományos érdeklődésének, teljesítményének megfelelő kutatói, oktatói állásban elhelyezkedni.

A publikációs elvárások teljesítéséhez a Doktori Iskola Tanácsa igyekszik olyan fórumokat biztosítani, amelyek lehetővé teszik a doktoranduszok munkáinak, szakfordításainak megjelenését. Hasonló a rendeltetése a doktori iskola által szervezett egyetemi, egyetemközi, hazai és nemzetközi konferenciáknak is.

A doktori képzés tantárgyai

A tárgyak képzésbe történő elfogadásáról, illetve a tematikák felújításáról a Doktori Iskola Tanácsa dönt. A tematika legalább háromévenként felülvizsgálandó. A képzés a szakterületeknek megfelelő modulokon alapul, melyek keretében az oktatók, előadók változó tematikájú kurzusokat hirdetnek meg.

A doktori iskola oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket a Doktori Iskola Tanácsa alkalmasnak tart, és egy adott időszakra felkér a doktori kurzusok tartására. A doktori iskola oktatói megjelennek az iskola ODT adatbázisában, és amennyiben valaki több doktori iskolában is oktat, az ODT adatlapján nyilatkozik arról, hogy melyik doktori iskolához hány százalékban tartozik.

A doktori iskola aktuális képzési tervéről, illetve tantárgyaitól és oktatóiról rendszeresen megújított, nyilvános tájékoztató található a doktori iskola honlapján (<http://irodalomdoktori.btk.pte.hu>).

A doktoranduszok kutatómunkája

A doktori képzés során végzett kutatómunkával kapcsolatos elvárásokat a doktori iskola képzési terve tartalmazza. A doktorandusz évente legalább egy szakmai előadást tart kutatási eredményeiről az iskola keretében, továbbá az egyetem és az ország más doktori iskoláinak szervezésében zajló szakmai konferenciákon. A doktori iskola biztosítja, hogy a hallgató a képzés során az egyetemközi és nemzetközi kapcsolatok keretében, vagy eseti pályázati támogatással eljusson olyan külföldi egyetemekre, konferenciákra, nyári doktori képzésekre, amelyeken témájához kapcsolódó kutatások folynak.

Az eredmények követése, felügyelete és értékelése. A hallgatók tanulmányi teljesítményét és előrehaladását szemeszterenként értékeli a doktori iskola vezetője a témavezetőkkel együtt, az írásos munkabeszámolók és a szakmai szemináriumok alapján. A szemeszterenként benyújtandó munkabeszámoló a doktori iskola honlapjáról letölthető nyomtatvány szerint tartalmazza a tanulmányi és kutatási eredmények összesített mutatóit (beleértve a doktori témakörében készült publikációkat, konferencia és szemináriumi előadásokat).

A PhD fokozat publikációs követelményei az IroDI honlapján olvashatók ([http://irodalomdoktori.btk.pte.hu/hu/tartalom/publikacios es egyeb kovetelmenyek](http://irodalomdoktori.btk.pte.hu/hu/tartalom/publikacios_es_egyeb_kovetelmenyek)).

A fokozat megszerzéséhez az irodalomtudományi szakterületnek megfelelő publikációs követelményrendszernek kell eleget tenni. A kiindulópont az MTMT kritériumainak megfelelő közlemény, melyeknek számát, műfaját a doktori iskola programja szabályozza. A humaniorák terén nincs impakt faktoros minősítés, így a minőség az MTA illetékes osztályának, szakbizottságainak, a szakterület elismert fórumainak és képviselőinek mércéitől és kritikai ítéleteitől függ. A doktori iskola publikációs követelményrendszere a <https://doktori.hu> lap által nyilvános.

A fokozatszerzési eljárást az abszolutórium megszerzése után a doktorandusz kérelmezi és a Doktori Iskola Tanácsa indítja.

A 2015-ig felvett hallgatók fokozatszerzése **doktori szigorlatból** és a doktori értekezés nyilvános **védéséből** áll. A szigorlat részben a **munkahelyi vita** funkcióját is betölti, minthogy tárgya a dolgozat is. A szigorlati bizottság 2/3 arányban bel-, és 1/3 arányban kütagokból áll, a minősítés/értékelés pedig a doktori képzésben elfogadott formákat követi (minősítés és százalékarány-jelölés).

A doktori iskolába 2016 óta felvett hallgatók a törvénymódosításnak megfelelően **komplex vizsgát** tesznek a negyedik aktív szemeszter után. A sikeres vizsga, két nyelvvizsga teljesítésével és a disszertáció előmunkálatait érintő szakmai beszámoló elfogadásával a hallgató további négy aktív szemeszteren át tagja a doktori iskolának. Kutatásokat folytat, készíti értekezését, publikál és részt vesz a doktori iskolai és tanszéki teendőkben.

A komplex vizsga, valamint a doktori védelem lefolyását jegyzőkönyv rögzíti. Az értekezés benyújtása után a bírálók és a védési bizottság tagjai nyomtatott és elektronikus formában is megkapják a disszertációt és a tézisfüzetet. Az opponensek személye a bírálatok elkészültéig nem nyilvános. A bizottsági tagok az opponensi véleményeket és a jelölt válaszait a védelem előtt elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezés és a tézisfüzet nyilvánossá válik a <https://doktori.hu> lapon, amire rámutat a doktori iskola honlapja is.

A bírálókhoz kiküldött értekezés utólag nem módosítható. Amennyiben a bíráló bizottság szakmailag hibás állításokat kifogásol, vagy nem fogad el tézispontokat, akkor a bizottsági jegyzőkönyv erre vonatkozó részét a disszertációhoz csatolják (elektronikus formában is), és a megvédett értekezés ezzel a kiegészítéssel kerül nyilvánosságra (könyvtár, repozitórium).

Az IroDI vezetése, tanácsa a törvényi előírások betartásával és a munkaszakaszok dokumentumainak, a szakmai eredményeknek a hozzáférhetővé tételével biztosítani kívánja a doktori iskolában folyó tevékenység áttekinthetőségét és színvonalát.

Pécs, 2020. november 19.

Prof. Müller Péter DSc

a doktori iskola vezetője